

Úvodník

Milé čtenářky, milí čtenáři,

k přípravě čísla věnovaného iránským autorkám mě před rokem podnitilo zhlédnutí snímku *Píseň bez domova* na festivalu dokumentárních filmů o lidských právech Jeden svět. Tento dokument sleduje teheránskou hudební skladatelku Sáru Nadžáfiovou, která se ve svém městě snaží uspořádat společný koncert iránských, francouzských a tuniských hudebníků a zpěvaček. Má to ale jeden háček: od islámské revoluce roku 1979 je v Iránu zakázán zpěv žen na veřejnosti. Po složitém vyjednávání s představiteli státního aparátu se nakonec akci se štěstím podaří uspořádat, avšak konečné svolení je získáno zejména díky účasti zahraničních umělců – zrušení koncertu by totiž mohlo způsobit diplomatický skandál.

Takřka okamžitě mi přišla na mysl otázka, zda je v Iránu situace obdobně žalostná i na poli literatury. Za možnost hledat na ni odpověď v tomto časopisu vědčíme **Zuzaně Kříhové**, přední české odbornici na tvorbu iránských autorek, jež sestavila překladatelský tým tvořený převážně studentkami a studenty z Filozofické fakulty Univerzity Karlovy. Díky jejímu eseji a rozhovoru, jež pořídila s básníčkou **Sepide Džodejriovou**, žijící v Praze, se dozvídáme, že obraz ženské literární tvorby v Iránu (i za jeho hranicemi) je mnohem pestřejší. Neplatí tu sice žádný takový striktní zákaz jako v hudbě, ale nejrůznější měkčí formy cenzury, autocenzury a osobně cílených omezení jsou přítomny.

I když je emigrace mezi iránskými literátkami poměrně častým jevem, byly všechny texty, jejichž překlady si můžete v aktuálním čísle přečíst, napsány v perštině, s jedinou výjimkou – poutavý román *U Zdi Všemohoucího* autorky **Farnús Moširiové**, pobývající od konce 80. let v USA, vznikl v angličtině. Vrcholnou ukázkou iránského ženského psaní je kapitola z vynikajícího románu *Ženy bez mužů* taktéž exilové spisovatelky **Šahrnús Pársipúrové**. Z povídkové tvorby lze doporučit dojemně vyprávění o ztracené paní Anári a její jich nezbedných synech, v němž **Golí Taraqiová** zpřítomňuje téma kontrastů mezi rodným Iránem a západním světem.

Nechť je vám iránské ženské číslo přitažlivým čtením. A příště budeme mapovat výskyty vědeckofantastického žánru v Asii.

Pavla Nehasilová

OBSAH

Rozhovor

Sepide Džodejriová

Nikdy jsem nedovolila, aby mi cenzura mrzčila básně 2

Esej k tématu

Zuzana Kříhová

Šeherezádo dědictví 7

Téma

Farnús Moširiová | Zuzana Kříhová

U Zdi Všemohoucího 12

Faribáb Vafiová | Zuzana Kříhová

Můj pták 16

Šahrnús Pársipúrová | Jakub Rumpel

Ženy bez mužů 19

Sepide Džodejriová | Zuzana Kříhová

Únik 25

Šívá Arastújiová | Denisa Yaka

Úsměv v závorkách 28

Golí Taraqiová | Jakub Sklenařík

Paní Anári a její synové 31

Sepide Sijávošiová | Mona Khademi

Směj se persky 41

Mahsáb Moheb-Alliová | Zuzana Nizka

Milovanie v poznámkách 44

Recenze

Magdalena Bystrzak

Všechno to musí udělat nějaký konkrétní člověk
(*Devět životov: Ed. R. Passia a G. Magová*) 48

Kritika překladu

Jan M. Heller

Jak se překládají „naši“ zapomenutí autoři
(*Antologie německé moravské literatury: Ed. Lukáš Motyčka a Barbora Veselá*) 50